

Джеймс Кук

Дитинство

- Кук народився 27 жовтня 1728 р. В селі Мартон. В 1736 році сім'я переїжджає в село Грейт-Айтон, де Кука віддають в місцеву школу (перетворену зараз в музей). Після п'яти років навчання Джеймс Кук почав працювати на фермі свого батька. В 17 років він переїжджає в місто Стейтс, де влаштовується на роботу. Але вже через рік залишає роботу і наймається юнгою на корабель "Фрилав". Так розпочалося морське життя Джеймса Кука.

Початок кар'єри

- Кук розпочав кар'єру моряка простим юнгою на торговому судні. Вільний від роботи час він присвячував вивченню географії, штурманської справи, навігації, математики, астрономії, також його цікавили описи морських експедицій. 17 червня 1755 він був зарахованим матросом на королівський військово-морський флот. Уже через місяць Кук стає помічником штурмана, потім - боцманом. Незабаром почалася Семирічна війна, Кук брав участь у блокаді узбережжя Франції. В Англію Кук повернувся в листопаді 1762

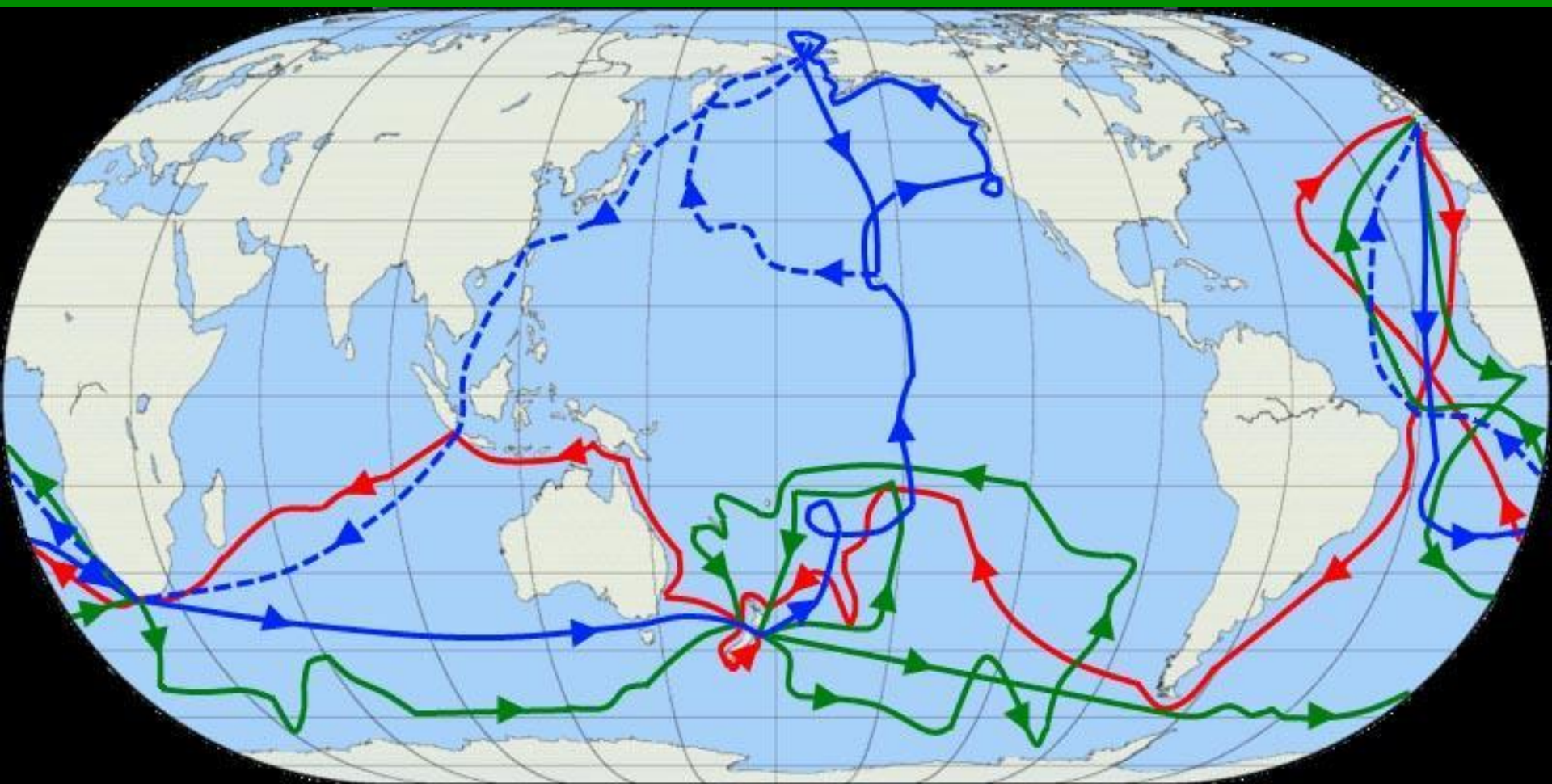
Сімейне життя

- 21 грудня 1762 г, Кук одружився на Елізабет Баттс. У них було шестеро дітей: Джеймс, Натаніель, Елізабет, Джозеф, Джордж і Х'ю. Сім'я проживала в лондонському Іст-Енді. Про життя Елізабет після смерті Кука відомо мало. Вона прожила після його смерті ще 56 років і померла в грудні 1835 р у віці 93 років.

Три експедиції Джеймса Кука

- Під керівництвом Джеймса Кука були здійснені три експедиції, які значно розширили уявлення людей про наш світ.

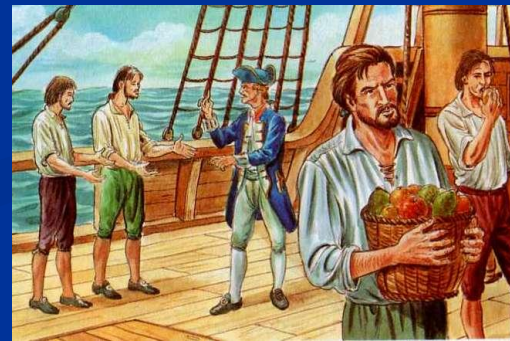
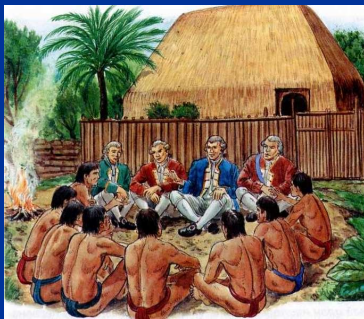

Перше навколосвітнє плавання 1768-1771

- Офіційною метою експедиції було дослідження проходження Венери через диск Сонця . Проте в секретних наказах, отриманих Куком, йому наказувалося негайно після завершення астрономічних спостережень вирушати в південні широти на пошуки так званого Південного материка. врахувати, що між світовими державами йшла запекла боротьба за нові колонії, дуже ймовірним є наступне припущення: астрономічні спостереження служили Адміралтейству ширмою, що прикривала пошук нових колоній. Також метою експедиції було дослідити береги Австралії, особливо її східне узбережжя, яке абсолютно не було досліджено.

10 квітня 1769 року Кук доплив до берегів Таїті

- Виконуючи накази Адміралтейства, які наказують «всіма засобами підтримувати дружбу з тубільцями», Кук встановив сувору дисципліну в спілкуванні членів експедиції і команди корабля з аборигенами. Категорично заборонялося вступати в конфлікти з місцевими жителями, застосовувати насильство. Наявні випадки порушення цього наказу суворо каралися. Свіжі продукти для експедиції добувалися шляхом обміну на європейські товари. Миролюбна політика дала плоди - з острів'янами вдалося встановити хороші відносини, без чого спостереження за Венерою серйозно ускладнилося б.

До берегів Нової Зеландії

- Після проведення астрономічних спостережень, Кук попрямував до берегів Нової Зеландії, взявши з собою місцевого вождя на ім'я Тупія, який добре знав довколишні острови і, крім того, міг служити перекладачем, і його слугу Тіату. З аборигенами Нової Зеландії, незважаючи на підкреслену миролюбність англійців, не вдалося встановити хороших відносин. Експедиції довелося брати участь в декількох сутичках, в ході яких новозеландці понесли деякі втрати. Було зроблено відкриття - піднявшись на узвиштя, Кук розгледів протоку, що розділяє Нову Зеландію на два острови. Ця протока була названа його ім'ям.

Карта

Трафік

Протока Кука

200 км
200 миль

Корабель Джеймса Кука

Друге Навколосвітнє плавання 1772-1775

- Конкретні цілі, які поставило Адміралтейство перед другою експедицією Кука, не відомі. Відомо лише, що в завдання експедиції входило продовження дослідження південних морів. Абсолютно точно, наполегливі спроби Кука проникнути якомога далі на південь мали на меті знайти Південний материк. Навряд чи Кук діяв подібним чином виходячи лише з особистої ініціативи, тому представляється дуже ймовірним, що відкриття Південного материка було однією з цілей експедиції, хоча про подібні плани Адміралтейства нічого і не відомо. Кук відвідав острови Хуахін і Раіатеа, острови Дружби. На островах Фіджі експедиція витримала кілька сутичок з аборигенами. На острові Танна (о-ва Фіджі) були поповнені запаси продовольства. 3 вересня 1774 була відкрита Нова Каледонія.

Третє навколосвітнє плавання 1776-1779

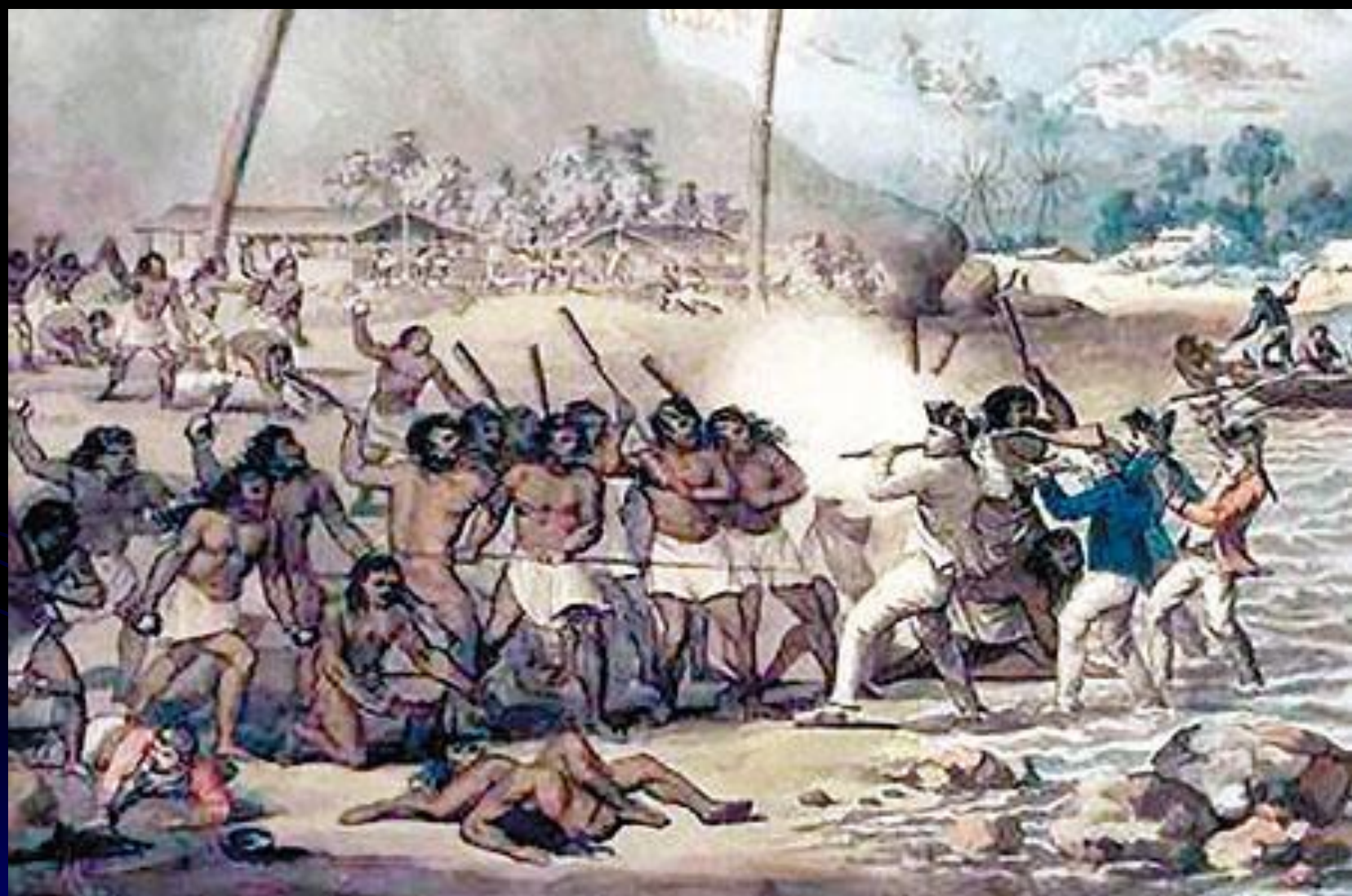
- Основна мета, поставлена Адміралтейством перед третьою експедицією Кука, - відкриття так званого Північно-Західного проходу - водного шляху, що перетинає північноамериканський континент і з'єднує Атлантичний і Тихий океани. 26 січня 1777 кораблі підійшли до Тасманії, де поповнили запаси води і дров. 13 лютого кораблі прибули в бухту Шарлоти в Новій Зеландії. З Нової Зеландії кораблі вирушили на Таїті, однак через сильні вітри Кук був змушений змінити курс і відвідати спочатку острова Дружби. На Таїті Кук прибув 12 серпня 1777.

Смерть Джеймса Кука

- 24 жовтня 1778 кораблі досягли Гавайських островів. Гарні відносини, що встановилися спочатку між членами експедиції і гавайцями, почали, однак, швидко псується, з кожним днем кількість розкрадань, скоєних гавайцями, зростала, а сутички, що виникали через спроби повернути вкрадене, ставали все гарячішими. Ставлення гавайців до експедиції стало тим часом відверто ворожим. В окрузі з'явилося багато озброєних людей. Число крадіжок збільшилася. 13 лютого з палуби «Резолюшн» у теслі були вкрадені кліщі. Спроба їх повернути виявилася невдалою і закінчилася відкритим зіткненням.

- На наступний день, 14 лютого був вкрадений баркас з «Резолюшн». Для того, щоб повернути вкрадене майно, Кук вирішив взяти на борт в якості заручника Каланіопу, одного з місцевих вождів. Висадившись на берег з групою озброєних людей, що складалася з десяти морських піхотинців на чолі з лейтенантом, він пройшов до оселі вождя і запросив його на корабель. Приймавши пропозицію, Каланіопа пішов за англійцями, однак у самого берега засумнівався і відмовився слідувати далі. Тим часом, на березі зібралось кілька тисяч гавайців, які оточили Кука та його людей, відтіснивши їх до самої води. Серед них рознісся слух, що англійці вбили кількох гавайців, це підштовхнуло натовп до початку ворожих дій. У кровопролитній сутичці між тубільцями, яких було кілька тисяч, і англійськими морськими піхотинцями Кук був убитий списом в потилицю.
- Після цього англійці спробували отримати тіло свого капітана, але безуспішно. Тоді на берег під прикриттям гармат був висаджений десант, який спалив прибережні поселення. Після цього гавайці доставили на «Резолюшн» кошик з десятьма фунтами (4.5кг) м'яса і людську голову без нижньої щелепи. З цього можна зробити висновок, що тіло капітана було сплюндровано варварської трапезою. 22 лютого 1779 останки Кука були поховані в морі.

Пам'ять про Джеймса Кука

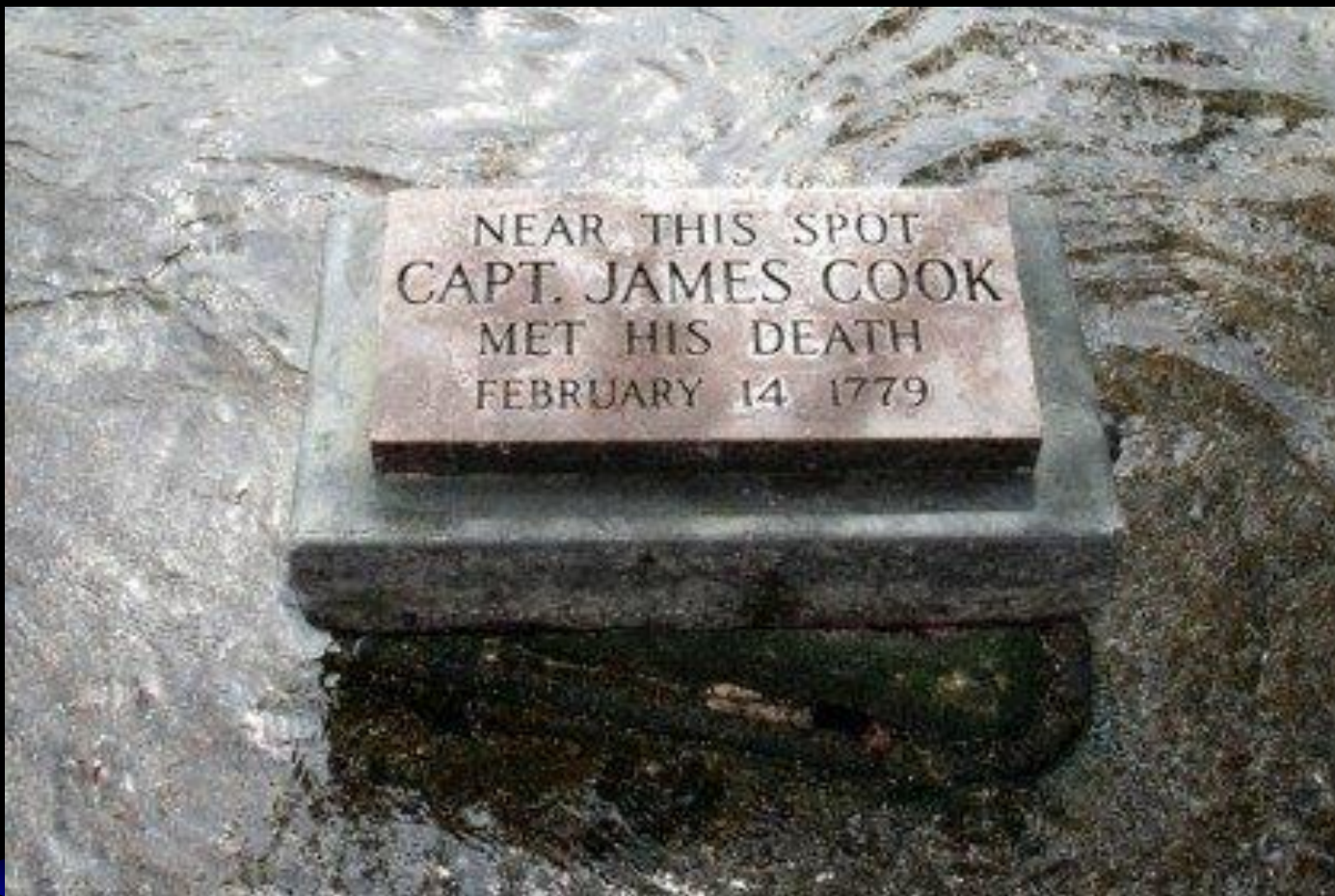
Пам'ятник Куку на Гаваях

Обеліск присвячений Джеймсу Куку біля Сіднея

Будинок Джеймса Кука (парк Фітцрой – Гарденс Мельбурн)

«Біля цього місця капітан Джеймс Кук зустрів свою смерть. 14 лютого 1779 року